

ben verkürzend: अनारोग्यमनायुष्यमस्वर्गं चातिभोजनम् M. 2, 57. तत्र प्रथमे दिवसे मृत्युमृत्यो मैथुनगमनमनायुष्यं पुंसां भवति Suçr. 1, 317, 4. परदारोपसेवनम् M. 4, 134. कर्म Draup. 7, 4.

अनायुष्य (3. अ + आयुस्) f. N. pr. = अनायुषा Hariv. 11321. Vāju-P. und Padma-P. im VP. 122, N. 19.

अनारत (3. अ + आरत) adj. und ०तम् adv. unaufhörlich, beständig AK. 4, 1, 4, 61. H. 1471.

अनारभ्य (3. अ + आरभ्य) adj. unbeginnbar, unmöglich; davon nom. abstr. अनारभ्यत् Kātj. Çr. 1, 8, 3. 20, 8, 29.

अनारभ्यवाद (3. अ + आरभ्य [gerund. von रम् mit आ] — वाद्) m. eine nicht besonders am Anfange einer Ceremonie gegebene, sondern eine allgemeine Bestimmung Kātj. 4, 3, 28. Sch.: किञ्चित्कर्मारभ्योपक्रमोऽयत् उच्यत इत्यारभ्यवादः । न आरभ्यवादेऽनारभ्यवादः.

अनारभ्याधीत (अनारभ्य [3. अ + आरभ्य gerund. von रम् mit आ] + अधीत) = औतकर्मण्यविनियुक्त, ब्रह्मयज्ञार्हः; so wird in Kātj. Anukr. und bei Mahabh. der VS. 33, 55—34, 58. stehende Mantra gāṇa genannt.

अनारम्बण (3. अ + आरम्बण = आलम्बन) adj. ohne Stütze: यदिदमन्तरिक्षमनारम्बणमिव Çat. Br. 14, 6, 1, 7. = Bṛh. Âr. Up. 3, 1, 6, wo अनारम्बणमिव gelesen wird.

अनारम्भा (3. अ + आरम्भा) adj. was sich nicht fassen lässt, woran man sich nicht halten kann: अनारम्भो तद्वीर्येश्वरामनास्थाने अम्भोपे समुद्रे RV. 4, 116, 5. तर्पसि 182, 6. 7, 104, 3. अन्तरिक्षे Nir. 10, 32 (als Erklärung von अस्वप्नन). Çat. Br. 4, 6, 1, 2. Bṛh. Âr. Up. 3, 1, 6.

अनारोग्य (3. अ + आरोग्य) adj. der Gesundheit nicht zuträglich M. 2, 57; vgl. u. अनायुष्य.

अनार्व (3. अ + आर्व) n. 1) Krankheit Rāgan. im ÇKDr. — 2) unredliches Benehmen M. 9, 17.

अनार्व (3. अ + आर्व) adj. nicht der Jahreszeit gemäss, von Winden Hup. 1, 18. von Pflanzen Suçr. 1, 226, 9.

अनार्य (3. अ + आर्य) adj. subst. f. आ nicht ehrenhaft, kein Ârja, sich nicht wie ein Ârja betragend, sich für einen Ârja nicht schickend, nicht arisch: कोकटा नाम देशोऽनार्यनिवासः Nir. 6, 32. अनार्यनार्यलिङ्गिनः M. 9, 260. आर्यवृत्तमिवानार्यम् 10, 57. अनार्यमार्गकर्मणामार्यं चानार्यकर्मणाम् 73. अनार्यासु — आयोगवीषु 35. अनार्यासु समुत्पन्नो ब्राह्मणात् 66. ज्ञातो नार्यमनार्यामार्गदार्ग्यो भवेदुणैः । ज्ञातोऽप्यनार्यादार्ग्यामनार्य इति निश्चयः ॥ 67. अनार्य इति मामार्याः — विकरिष्यति रथ्यासु मुरापं ब्राह्मणं यथा R. 2, 12, 73. 88. 18, 31. 19, 19. 5, 26, 24. N. 12, 59. Pāṇāt. I, 420. Hit. IV, 25 (vgl. 22.). अनार्यनुष्ठम् Bhag. 2, 2. R. 2, 82, 13. अनार्याः (von den Rakshas) 3, 1, 22. अनार्यं देशं Çāk. Ch. 139, 7. अनार्यः परदारव्यवहारः Çāk. 104, 22.

अनार्यक (von अनार्य) n. (das aus nicht-arischen Ländern kommende) Agallochum, die wohlriechende Wurzel der Aquilaria Agallocha Roxb. Rāgan. im ÇKDr. — Vgl. अनार्यज्ञ, अगुरु und LIA. I, 283, N. 3.

अनार्यकर्मिन् (von अनार्य + कर्म) adj. der Werke eines Nicht-Ârja vollbringt M. 10, 73.

अनार्यज्ञ (अनार्य + ज्ञ) n. = अनार्यक H. 640.

अनार्यता (von अनार्य) f. Unehrenhaftigkeit M. 10, 58. प्राणोरोधेऽपि सुव्यक्तमार्गो नायात्यनार्यताम् Hit. IV, 23.

अनार्यतिका (अनार्य + तिका) m. N. einer Pflanze, Gentiana Chirata (किरात) Wall. — Vgl. किराततिका.

अनार्ष (3. अ + आर्ष) adj. nicht von den Rshi's herrührend, nicht vedisch, nicht im Texte stehend; z. B. इति, wenn dieses Wort, ohne im Texte (आर्षी) zu stehen, in den Pāṭha's des Veda zu grammatischen Zwecken zu Hülfe genommen wird, RV. Prāt. 1, 14, 3, 14. P. 1, 4, 16. keinem Rshi zukommend, nicht an den Namen eines Rshi gefügt, von einem Suffix P. 4, 1, 78.

अनार्षेय (3. अ + आर्षेय) adj. nicht von den Rshi's stammend: आर्षेयेषु नि देह्येद्वाद्वा नानार्षेयाणामप्युत्पन्नं AV. 11, 1, 33.

अनारम्ब (3. अ + आलम्ब) 1) adj. ohne Stütze, ohne Halt R. 2, 48, 22. — 2) f. ०म्बी Çiva's Laute (Viṇā) H. 288.

अनारवा (3. अ + अरवा mit Dehnung des Anlauts) adj. nicht weichend, nicht ablassend: यथा शेषो अरवाति स्त्रीषु चासुदनावया अरवस्यै ल्लादिवतः AV. 7, 91, 2.

अनार्विद्ध (3. अ + आविद्ध) adj. 1) nicht verwundet RV. 6, 73, 1. — 2) unversehrt Suçr. 2, 32, 20.

अनार्विल (3. अ + आविल) adj. rein H. 1436. Halās. im ÇKDr. वारि R. 3, 76, 11. देशम् eine gesunde Gegend (Kull.: रेगोपसर्गाच्चिरनाकुलम्) M. 7, 69.

अनार्वत् (3. अ + आवृत्) adj. nicht wiederkehrend: सुद्वेवो मृग्य प्रपत्तदनावृत् RV. 10, 93, 14.

अनार्वत् (3. अ + आवृत्) adj. unbetreten: दिश्व AV. 15, 6, 7.

अनार्वष्टि (3. अ + आवृष्टि) f. Mangel an Regen, Dürre R. 1, 8, 12, 13. 2, 110, 10. 3, 2, 11. 76, 17. Pāṇāt. 114, 4. II, 53. Vgl. auch u. अतिवृष्टि.

अनार्व्याय (3. अ + आव्याय) adj. unerbrechbar, fest: पुराम् AV. 14, 1, 64. 1. अनार्वस्का (3. अ + आर्वस्का von अरु mit आ) m. Unversehrtheit:

नदिक स्थितमनार्वस्काय Kaush. Br. 11, 8.

2. अनार्वस्का (wie eben) adj. nicht zerreißend, nicht zerstörend: सौऽनार्वस्काः प्रजापतिः AV. 12, 4, 47. — Vgl. पूषत्रस्का.

अनार्षक (3. अ + आर्षक) n. das Nichtessen, das Fasten Çat. Br. 2, 4, 3, 2. 3. यज्ञेन दानेन तपसानाशकेनैतमेव विदित्वा मुनिर्भर्वाति Bṛh. Âr. Up. 4, 4, 22. = Çat. Br. 14, 7, 2, 25 (mit einigen Varianten). Verz. d. B. H. No. 1073. das zu-Tode-Hungern Jāśn. 3, 154.

अनाशकायन (von अनाशक) n. das Fasten: अथ यदनाशकायनमित्याचक्षते ब्रह्मचर्यमेव तदेष क्वात्मा न नश्यति यं ब्रह्मचर्येणानुविन्दते (etym. Spielerei) Khāṇḍ. Up. 8, 5, 3.

अनाशस्त (3. अ + आशस्त) adj. hoffnungslos: यच्चिद्धि सत्यं सोमया अनाशस्ता इव स्मसि । आ तू नं इन्द्र शंसय गोषश्चैषु ॥ RV. 4, 29, 1.

अनाशिन (3. अ + नाशिन) adj. nicht verloren gehend M. 8, 185.

अनाशीदी (3. अ + आशीदी [आशिस् + दा gebend]) adj. nicht lobpreisend, undankbar: अनाशीदीमूर्कमस्मि प्रकृता RV. 10, 27, 1.

1. अनाश्रु (3. अ + आश्रु) adj. nicht schnell, langsam: अनाश्रुना चिद्वर्ता RV. 6, 43, 2. अमन्मूर्कीर्दनाश्रवोऽन्यासंश्च वृत्रहन् 8, 1, 14. superl. अनाशिश्व Ait. Br. 4, 9.

2. अनाश्रु (wie eben) adj. ohne rasche (Rosse) RV. 4, 133, 9 (s. u. अगिराकस् und vgl. 2. अश्व). Sā. : नाशरक्ता अयाता वा.

अनाश्रुम् (3. अ + आश्रुम् part. perf. von अश्रु, अश्राति) P. 3, 2, 109.